

IZVJEŠĆE O RADU U 2013. GODINI

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

- *Zbirka brodske opreme i sredstava – 12 predmeta*
- *Zbirka odličja, medalja i plaketa - 1 predmet*
- *Zbirka odora, nošnji i opreme – 63 predmeta*
- *Zbirka pisane dokumentarne građe – 2 predmeta*
- *Zbirka zastava i signalnih zastava – 1 predmet*

1.7. Ostalo

Zbirka podmorskih nalaza – 1 predmet (temeljem zapisnika o predaji predmeta od strane MUP-a RH, Odjela organiziranog kriminaliteta, PU Splitsko - dalmatinske)

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- U muzejskoj restauratorskoj radionici realiziran je projekt preventivne zaštite muzejskih predmeta slova R, E, X.
HPMS – 775:SLT –507– ZBU (slovo R)
HPMS – 775:SLT –508– ZBU (slovo E)
HPMS – 775:SLT –509– ZBU (slovo X)

Riječ je o slovima imena preookeanskog broda „Rex“, izgrađenog u Genovi 1931. godine. U svrhu izrade kopije spomenutih slova načinjen je gipsani odljev.

- Karakteristični dijelovi plovne dizalice „Veli Jože“

Karakteristični dijelovi plovne dizalice „Veli Jože“: velika kuka (inv. broj: HPMS-775:SLT-2116-ZBS), koloturnik (inv. broj: HPMS-775:SLT-2115-ZBS) i brodski vijak (HPMS-775:SLT-2117-ZBS) očišćeni su od hrđe i obojani.

- Parobrod „Bakar“

Na muzejskom predmetu parobrod „Bakar“ (inv. broj: HPMS-775:SLT-101-ZP) izvršeni su poslovi redovitog godišnjeg održavanja. Postavljene su nove ručice na vratima te zamijenjena razbijena staklena okna.

- Topovska galerija

Na topovskoj galeriji smještenoj na istočnom bedemu Tvrđave Gripe izvršena je preventivna zaštita muzejskih predmeta u vidu bojanja podvodnih mina zaštitnim premazom.

2.3. Restauracija

- Napomena: od rujna 2013. godine HPMS nema vlastitu restauratorsku radionicu.

- Neretvanska lađa

Na jednoj od najstarijih očuvanih neretvanskih lađa (inv. broj: HPMS-775:SLT-104-ZP) izvršena je sanacija oštećenja. Uz oštećena rebra su pridodana nova hrastova rebra u svrhu učvršćenja. Saniran je dio oplata, a svi ugrađeni dijelovi su premazani zaštitnom bojom.

- Manji popravci na predmetima iz *Zbirke maketa*

Predmeti iz *Zbirke maketa* ubrajaju se u najosjetljivije muzejske predmete. Određen broj maketa iz stalnog postava je zahtijevao maketarske intervencije. Poslove je izvršio vanjski suradnik, maketar Domagoj Kužić. Makete na kojima su izvršeni popravci su sljedeće: razarač „Dubrovnik“ (inv. broj HPMS-775:SLT-296-ZM); motorni brod „Nowowiejski“ (inv. broj HPMS-775:SLT-301-ZM); matični brod za hidrozrakoplove „Zmaj“ (inv. broj HPMS-775:SLT-702-ZM); torpiljarka T1 (inv. broj HPMS-775:SLT-712-ZM); polumaketa parobroda „Duna“ (inv. broj HPMS-775:SLT-830-ZM); parni gliboder (inv. broj HPMS-775:SLT-834-ZM); parna dizalica (inv. broj HPMS-775:SLT-835-ZM); laka krstarica „Dalmacija“ (inv. broj HPMS-775:SLT-2020-ZM).

- Brod „Streljko“
Na brodu “Streljko” (inv. broj: HPMS-775:SLT-102-ZP), izvršena je zamjena trulih dasaka na palubi. Izvršeni su radovi sanacije kobilice u okviru koliko su to sredstva dopuštala. Potrebna je temeljita sanacija koja će zahtijevati puno veća sredstva.
- Brod „DJB103 - Cetina“
Sredstvima Ministarstva kulture RH na brodu „DJB 103 - Cetina” (inv.broj. HPMS-775:SLT-1749-ZP) izvršeni su slijedeći radovi: uklanjanje školjki i obraslina sa bočnih podvodnih dijelova broda. Postavljanje vodootporne šperploče s epoksi premazom na otvor postolja za top. Bojanje krmenog dijela nadgrađa. Ugradnja nedostajuće signalne rasvjete. Brušenje i bojanje radarskog stupa i ugradnja pripadajuće rasvjete. Čišćenje teretnog prostora. Brušenje i bojanje transportnog prostora sivim završnim premazom. Brušenje i bojanje pramčane rampe temeljnim završnim premazom. Pranje stroja i kaljuže i odnošenje prikupljenih ulja i masnoća.
- Za restauraciju ulja na platnu, HPMS – 775:SLT –130 – ZL (*Austrijska nava*), umjetničke slike iz 1858. godine, angažirana je vanjska suradnica Lana Kekez. Radovi su otpočeli krajem 2013. godine te će biti dovršeni u prvoj polovici 2014. godine.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- Tijekom izvještajnog razdoblja u Inventarnu knjigu muzejskih predmeta ukupno je upisano i primarno obrađeno 114 muzejskih predmeta (klasičnim upisom). Isto toliko ih je dobilo i aplikativnu oznaku s prepoznatljivom numeracijom inventarnog broja i pripadajuće zbirke.
- Hrvatski pomorski muzej Split ima sveukupno inventarizirano 2409 muzejskih predmeta.

- U Inventarnu knjigu muzejskih predmeta pri informacijskom sustavu za obradu M++ za izvještajno razdoblje upisano je, obrađeno i pohranjeno sveukupno 300 muzejskih predmeta i to svi iz *Zbirke pomorskih karata i peljara*.

3.6. Hemeroteka

- Riječ je o uobičajenoj godišnjoj obradi novinskog tiska, uglavnom dnevnih listova, a po potrebi i iz ostalih publikacija te iz elektroničkih medija.
- Hemerotečna dokumentacija služi za pohranu svih publiciranih napisa o HPMS-u, od programskih aktivnosti, izložbi, te uopće informacija o djelatnosti Muzeja. Uz pohranu zapisa posebno se vodi i Inventarna knjiga istog.
- Tijekom 2013. godine obrađeno je ukupno 28 napisa o Hrvatskom pomorskom muzeju Split. Javnost se obavještavalo o svim aktivnostima Muzeja. Ponajviše su to napisi o izložbama: *Zavjetni darovi pomoraca – makete brodova, Oružje i oprema IV. gardijske brigade, Školski jedrenjak Jadran, 80 godina – matična luka Split*. Pisalo se i o edukativnim akcijama, kao i o torpednom naoružanju.

3.9. Ostalo

- Izvršena je osnovna obrada dokumenata koji su razvijeni iz mikrofilмова, a što podrazumijeva popis istih u računalnoj bazi podataka. Spomenuto je pod nadzorom kustosa dokumentariste, obavljala Branka Despotušić, koja se u HPMS-u stručno osposobljavala za zvanje kustos.
- Matej Gabrilo, koji se u HPMS-u stručno osposobljavao za zvanje kustos, izvršio je preliminarnu obradu arhivske građe, koju je tijekom 2013. godine darovao Marko Džaja, pripadnik Hrvatske vojske 1990-ih.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

U 2013. godini knjižni fond je uvećan za 150 novih naslova i to s osnove kako slijedi:

- Razmjena: 29 naslova
- Donacija HPMS-u: 26 naslova
- Nabava s osnove programa i redovne djelatnosti: 12 naslova
- Periodika s osnove nabavke, razmjene i donacije: 81 naslov
- Muzejska izdanja: 2 naslova

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

Muzej ne posjeduje računalni program za obradu knjižnog fonda. Stoga se sve jedinice evidentiraju u računalnoj bazi podataka internog karaktera.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Knjižnica nije otvorenog tipa, ali uz nadzor djelatnika dostupna je svima kojima je potrebna stručna pomoć iz povijesti pomorstva.

5. STALNI POSTAV

Muzej ima privremeno rješenje stalnog postava.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Primarno je obrađeno, inventarizirano i aplicirano 114 muzejskih predmeta. Izrađeni su kartoni za sve navedene predmete prema dostupnoj literaturi. Po zbirkama:

- Zbirka pomorskih karata i peljara: 106 predmeta
- Zbirka odora, nošnji i opreme: 1 predmet
- Zbirka odličja, medalja i plaketa: 6 predmeta
- Zbirka oružja i oružanih sustava: 1 predmet
- Za potrebe utvrđivanja svojstva kulturnog dobra Zbirke pomorskih karata i peljara obavljeno je fotografiranje i obrada fotografija za 300 predmeta.

6.3. Revizija građe

Temeljem članka 21. i članka 22. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi (NN 108/02), obavljena je 2013. godine revizija muzejskih predmeta Hrvatskog pomorskog muzeja Split. Revizija muzejskih predmeta Hrvatskog pomorskog muzeja Split obavljena je u vremenu od 31. siječnja 2013. do 28. veljače 2013. godine. Revizija je obavljena sukladno zakonskim propisima temeljem unaprijed pripremljenog popisa muzejskih predmeta pojedinih zbirki koji je izrađen prema Inventarnoj knjizi muzejskih predmeta HPMS-a.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Za posudbu za potrebe izložbe *The Transatlantic Rex, the myth and memory* koja se održala u Genovi - 3 predmeta.
- Za posudbu za potrebe izložbe *Österreichische riviera – Wien entdeckt das meer* koja se održava u Beču - 6 predmeta.
- Za posudbu pravnoj osobi za potrebe poslovnog događaja (TBWA Zagreb) – 1 predmet.
- Za posudbu pravnoj osobi za potrebe poslovnog događaja (Zdravi grad d.o.o. Split) – 1 predmet.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Lovrić, Mirja; Radić, Ljubomir. *Pomorska slikopisanka* // Split, 2013.
- Radić, Ljubomir. *Školski jedrenjak Jadran, 80 godina – matična luka Split* // Split, 2013.

- Tudor, Gordana. *Splićani kao izletnici // Kulturna baština*, svezak 39. Split, 2013.
- Lovrić, Mirja. *Udruga pomorskih strojara Split // Kulturna baština*, svezak 39. Split, 2013.
- Radić, Ljubomir. *Sudbina parobroda Zrmanja // Krčki zbornik*, svezak 69. Krk, 2013.

6.8. Stručno usavršavanje

- Djelatnici Muzeja redovito sudjeluju na stručnim skupovima koji se organiziraju u Splitu i županiji. Možemo izdvojiti sljedeće: „It's all about visitors“, radionica britanske muzeologinje Nicole Bell, održana u Galeriji Meštrović, u organizaciji ICOM Hrvatska; potom radionica „Vođenje primarne muzejske dokumentacije i utvrđivanje standarda sabranih muzejskih predmeta u okviru povijesnih i kulturno-povijesnih zbirki“ održana u Muzeju grada Splita, u organizaciji Hrvatskog povijesnog muzeja.
- Filip Rogošić, muzejski restaurator je u lipnju stekao zvanje viši restaurator.
- Matej Gabrilo je u prosincu 2013. godine položio stručni ispit za zvanje kustos pri Muzejsko dokumentacijskom centru u Zagrebu.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Djelatnici Muzeja su tijekom godine redovito bili na raspolaganju u pružanju stručne pomoći svim zainteresiranim osobama, novinarima, studentima, istraživačima, znanstvenicima, djelatnicima drugih ustanova, te drugim zainteresiranim građanima iz zemlje i inozemstva. Ostvarena je suradnja sa studentima koji su u izradi diplomskih i ostalih radova odabrali pomorsku tematiku. Obavljajući poslove, djelatnici često ostvaruju različite vrste suradnje s djelatnicima drugih ustanova.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- Viši kustos mr. sc. Gordana Tudor izvršila je recenziju članka *Admiral Philip Andrews u Splitu*, autor kojeg je Mladen Cukrov, a članak je objavljen u časopisu „Kulturna baština“, svezak 39, Split, 2013.

- Viši kustos mr.sc. Gordana Tudor autor je recenzije i pogovora u knjizi *Parobrodi Jadrana na razglednicama*, autor koje je Mitja Lamut. Knjiga je objavljena 2013. godine u nakladi V.B.Z. Zagreb.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Djelatnica mr.sc. Gordana Tudor član je Hrvatskog muzejskog društva, Hrvatskog grboslovnog i zastavoslovnog društva i član predsjedništva Društva prijatelja kulturne baštine Split.

6.12. Informatički poslovi muzeja

U svrhu ažurnijeg obavještanja javnosti o djelatnosti Muzeja pokrenuta je Facebook stranica.

6.13. Ostalo

HPMS je organizirao uzimanje uzorka Jadranskog mora za izložbu svih mora svijeta, u sklopu projekta „Tania Kovats Oceans“. Izložba će se održati od 15. ožujka do 25. svibnja 2014. godine u The Fruitmarket Gallery, Edinburgh.

7. ZNANSTVENI RAD

7.2. Publicirani radovi

- Tudor, Gordana. *Splićani kao izletnici* // Kulturna baština, svezak 39. Split, 2013.
- Radić, Ljubomir. *Sudbina parobroda Zrmanja* // Krčki zbornik, svezak 69. Krk, 2013.

7.3. Znanstveno usavršavanje

Ravnatelj HPMS-a mr.sc. Stjepan Lozo i kustos Matej Gabrilo pohađaju poslijediplomski doktorski studij „Jadran – poveznica među kontinentima“ na Sveučilištu u Zadru.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: **Naoružanje i vojna oprema IV. gardijske brigade**

Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 28. travnja 2013. do 31. listopada 2013.

Autori stručne koncepcije: Matej Gabrilo, Goran Orlić

Autor likovnog postava: Filip Rogošić

Opseg (broj eksponata): 104 predmeta (oružje, odore, dokumenti, oznake postrojbi, fotografije, medalje, plakete)

Vrsta: povijesna, tehnička, međunarodna, retrospektivna, edukativna, informativna, skupna, pokretna

Tema: Dana 28. travnja 2013. godine u povodu obilježavanja 22 obljetnice osnutka IV. gardijske brigade Hrvatske vojske, upriličena je izložba koja je predstavila oružje i odore njenih pripadnika. Predmeti za izložbu su posuđeni od Vojnog muzeja MORH-a i Udruge veterana IV. gardijske brigade. Posjetitelji su mogli vidjeti pješačko naoružanje, protuoklopna sredstva, oznake kao i predmete zaplijenjene u Hrvatskom ratu za neovisnost. Izložba je popraćena i u tiskanim medijima.

Korisnici: izložba je namijenjena širokoj publici.

Naziv izložbe: **Školski jedrenjak Jadran, 80 godina – matična luka Split**

Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 9. srpnja 2013. do 30. rujna 2013.

Autor stručne koncepcije: Ljubomir Radić

Autor likovnog postava: Ljubomir Radić

Opseg (broj eksponata): 29 fotografija školskog jedrenjaka „Jadran“, dvije makete, pojas za spašavanje, kormilo

Web adresa: www.hpms.hr

Vrsta: umjetnička, povijesna, međunarodna, informativna, samostalna, pokretna

Tema: Dana 9. srpnja 2013. u Hrvatskom pomorskom muzeju Split otvorena je izložba povodom osamdesete obljetnice uplovljavanja školskog jedrenjaka „Jadran“ u njegovu matičnu luku Split. Na izložbi su bile zastupljene fotografije iz 1930-ih godina u crno-bijeloj tehnici, makete jedrenjaka „Jadran“ i njegovo kormilo. Motivi na fotografijama su predstavili izgradnju broda, dolazak u Split i svečani doček, te prva putovanja svjetskim morima. S obzirom da je riječ o plovilu koje je u postupku sukcesije i Republika Hrvatska polaže legitimna prava na povrat ovog broda, bilo je iznimno značajno obilježiti ovu obljetnicu. Izložba je popraćena i u tiskanim medijima.

Korisnici: izložba je namijenjena širokoj publici.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- *Pomorska slikopisanka*. Autori su Mirja Lovrić, kustos-dokumentarist i Ljubomir Radić, kustos. Publikacija je namijenjena djeci, a donosi fotografije karakterističnih muzejskih predmeta, s prostorima za crtanje i opisivanje kako predmeta tako i dojmova o Muzeju.
- *Školski jedrenjak Jadran, 80 godina – matična luka Split*. Autor je kustos Ljubomir Radić. Povodom održavanja izložbe objavljen je istoimeni deplijan u kojem se donosi tekst o povijesti broda, popraćen odabranim fotografijama koje su prezentirane na izložbi.
- Za potrebe promidžbe Muzeja, ponovno je tiskan deplijan, na hrvatskom i engleskom jeziku (prvi put objavljen 2010. godine). Deplijan sadrži osnovne informacije o muzejskom postavu, radnom vremenu, kontaktima, a obogaćen je popratnim fotografijama.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Vodstva u muzeju su omogućena za grupe i pojedince na hrvatskom i engleskom jeziku. Cijena vodstva je 30 kuna.
- U suradnji sa Sekcijom za muzejsku pedagogiju pri Hrvatskom muzejskom društvu, Muzej je, desetu godinu zaredom, sudjelovao u edukativnoj akciji imena „Muzejske pričalice“ koja je trajala od 18. travnja do 18. svibnja 2013. godine. U Muzeju se akcija odvijala pod nazivom „Muzej mi priča“.

11.3. Radionice i igraonice

- Edukativna akcija „Muzejske pričalice“ koja je trajala od 18. travnja do 18. svibnja 2013. godine u Muzeju se odvijala pod nazivom „Muzej mi priča“. Održavane su radionice na kojima su djeci nakon upoznavanja muzejske ustanove podijeljene „Pomorske slikopisanke“ te su oni prionuli crtanju, bojanju i opisivanju najzanimljivijih muzejskih predmeta.
- HPMS se kao i u protekloj godini uključio u akciju koju provode splitski muzeji za vrijeme zimskih školskih praznika u siječnju i prosincu, a pod nazivom „Juhuuu, praznici su idemo u muzeje“. Uz besplatan ulaz za djecu, organizirane su i radionice. U sklopu radionice „Ribarski vremeplov“ djeca su učila o ribarstvu na Jadranu kroz priču kustosa i bojanje ribarskih brodova u muzejskoj bojanci.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

Tijekom 2013. godine javnost se obavještavalo o izložbenim aktivnostima Muzeja, odnosno o izložbi *Školski jedrenjak Jadran, 80 godina – matična luka Split*, te izložbi *Naoružanje i*

vojna oprema IV. gardijske brigade. Mediji su napisima popratili i edukativne akcije i radionice u Muzeju.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Djelatnici Muzeja imali su više nastupa u elektronskim medijima – radiju i televiziji (HRT, TV Jadran, Radio Trogir, Radio Split, Radio Dalmacija), bilo u obliku aktivnog sudjelovanja u emisijama, pružanju potrebne pomoći, informiranja o aktivnostima Muzeja ili intervjua.

12.3. Predavanja

- Kustosi su održali dva predavanja članovima Društva prijatelja kulturne baštine Split. Viša kustosica mr.sc. Gordana Tudor održala je predavanje *Splićani kao izletnici*, a kustos Ljubomir Radić predavanje *Zavjetni darovi pomoraca – makete brodova*.
- Ljubomir Radić, kustos Muzeja, u kolovozu je održao predavanje *Zavjetni darovi pomoraca – makete brodova* u sklopu manifestacije „Stivansko kulturno lito“, koja se održavala u Sutivanu na otoku Braču.
- U veljači 2013. godine u Muzeju je održan Županijski aktiv profesora povijesti srednjih škola Splitsko-dalmatinske županije. Nazočne je s ustanovom upoznao ravnatelj Muzeja mr.sc. Stjepan Lozo.

12.7. Ostalo

- HPMS je posljednjeg petka u siječnju 2013. godine tradicionalno sudjelovao u Noći muzeja. Program Hrvatskog pomorskog muzeja Split u Noći muzeja bio je iznimno dobro prihvaćen od strane građana.
- HPMS je 18. svibnja 2013. godine obilježio Međunarodni dan muzeja. Posjetitelji su imali prilike taj dan besplatno pogledati izložbu *Naoružanje i vojna oprema IV. gardijske brigade*, kao i postav vojnog i trgovačkog pomorstva.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Nastavljene su aktivnosti na afirmaciji Muzeja i privlačenju posjetitelja. Tijekom godine dostavljeni su promidžbeni materijali u škole i vrtiće u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Brošure s informacijama o Muzeju su distribuirane u hotele i hostele kao i u trajektnoj luci. Održavana je i uobičajena suradnja s Turističkom zajednicom Grada Splita.
- Za kvalitetnije informiranje o Muzeju kao nadopuna uz web stranicu otvorena je Facebook stranica Muzeja gdje se redovito izvještava o događanjima u Muzeju.
- Uz već ranije sklopljenu suradnju za korištenje SPLIT CARD kartice, koja posjetiteljima imaoima kartice omogućava popust od 50 % na ulaznice, od 2013. godine potpisana je suradnja i za posjetitelje koji u Muzej dolaze s karticom pogodnosti DALMATIA CARD, a sa kojom ostvaruju popust na ulaznicu u iznosu od 50 % i popust na publikacije u iznosu od 20 %.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

VRSTE ULAZNICA (TIP POSJETITELJA) / upisati cijenu ulaznice	BROJ POSJETITELJA PO PROGRAMIMA			EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DR.	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	OSTALI PROGRAM I (NAVESTI KOJI) - Ulazak u EU-1.7.2013.	UKUPNO
	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE								
ODRASLI - (10 kuna)	1210	0	1210	0	0	0	0	0	0	0	1210
UČENICI, STUDENTI, UMIROVLJENICI, OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA ITD. - (5 kuna)	501	0	501	0	0	0	0	0	0	0	501
GRUPNI POSJETI (ODRASLI) - broj osoba - (10 kuna)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GRUPNI POSJETI (DJECA, UČENICI, STUDENTI ITD.) - broj osoba - (5 kuna)	579	0	579	61	0	0	0	0	0	0	640
OBITELJSKA ULAZNICA - broj osoba -(ne postoji)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BESPLATAN ULAZ	397	82	479	365	0	4767	22	0	0	52	5685
OSTALO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO:	2687	82	2769	426	0	4767	22	0	0	0	8036
SVEUKUPAN BROJ POSJETITELJA:											

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH: 2,60 %
- lokalna samouprava: 88,76%
- vlastiti prihod: 8,05 %
- sponzorstvo: 0 %
- donacije: 0,59 %

15.2. Investicije

50.000,00 kuna

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Od radova u postavu treba spomenuti obnovu akvarija te njihovo ponovno stavljanje u funkciju. Riječ je omiljenom sadržaju, naročito kod djece.